

Yleistä

Vuosi 2007 oli Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen (Mela) 38. toimintavuosi.

Melalla oli vuoden 2007 lopussa asiakkaina 86 549 MYEL-vakuutettua, 102 777 MATA-vakuutettua ja 166 603 eläkkeensaajaa. MYEL-vakuutettujen määrä väheni edellisestä vuodesta 1,2 prosenttia, MATA-vakuutettujen määrä väheni 0,9 prosenttia ja eläkkeensaajien määrä väheni 2,8 prosenttia.

MYEL-vakuutettujen asiakkaiden määrän väheneminen oli kuitenkin huomattavasti hitaampaa kuin vuonna 2006, jolloin MYEL-vakuutettujen asiakkaiden määrä pieneni 2,6 prosentilla. Asiakkaiden määrä pystyttiin pitämään lähes edellisen vuoden tasolla aktiivisella Mela-turvan kampanjoinnilla. Kampanjoita kohdistettiin muun muassa aikaisemmin MYEL-vakuutuksesta vapautuksen saaneisiin alle 46-vuotiaisiin maatalousyrittäjiin sekä MYEL-vakuuttamattomiin metsänomistajiin.

Merkittävä edistysaskel asiakaspalvelussa oli sähköisten asiointipalveluiden käyttöönotto touko-kuussa 2007. Vuoden lopussa omia vakuutustietojaan verkkopalvelun kautta tarkasteli kuukausittain noin 1 200 asiakasta. Sähköiset asiointipalvelut laajenevat kolmen vuoden sisällä kattamaan lähes kaikki Melan palvelut. Sähköiset asiointipalvelut ovat kolmas palvelukanava asiamiesten ja puhelinpalvelun rinnalla.

Sähköinen asiointi otettiin joulukuussa käyttöön myös maatalouslomituksessa. Lomitusnetti sai hyvän vastaanoton ja käyttäjämäärä nousi jo toisena käyttökuukautena yli tuhannen.

Uuden, vuodet 2007–2010 kattavan luopumistukilain soveltaminen alkoi vauhdikkaasti. Luopumistukihakemuksia saapui vuoden kuluessa Melaan 994 kappaletta.

Melan tehtävänä on vuosina 2007–2009 varmistaa, että maatalousyrittäjien työterveyshuollon tilakäynnit hoituvat hyvän työterveyshuoltokäytännön aikataulussa. Toiminnan aktivointi lisäsi ensimmäisen vuoden aikana tilakäyntien määrää noin 60 prosenttia aikaisemmasta.

Melan kautta maksettujen etuuskien ja palveluiden arvo oli 1 047,5 miljoonaa euroa (sisältää maatalouslomituksen). Vuoden aikana Melassa ratkaistiin kaikkiaan 72 121 vakuutus- tai etuushakemusta eli 290 hakemusta jokaisena arkipäivänä. Määrä oli 3,1 prosenttia pienempi kuin edellisenä vuonna.

Melan pääkonttorin keskimääräinen nettohenkilömäärä oli 172. Pääkonttorin toimihenkilömäärä väheni vuoden aikana 3,4 prosenttia. Asiamiehiä oli vuoden lopussa 64, joista yhdeksän toimi päätoimisina asiamiehinä.

Maatalousyrittäjän eläkevakuutus (MYEL)**MYEL-vakuutus**

Maatalousyrittäjän eläkelain mukaan vakuutetaan maatalousyrittäjätyötä tekevät maanviljelijät, metsätalousyrittäjät, kalastajat ja poronhoitajat sekä heidän perheenjäsenensä. Vakuutus on vapaaehtoinen, jos maatalousyrittäjä on pieni tai yrittäjän työpanos yrityksessä jää vuodessa alle 3 027 euron rajan (v. 2007). Muutoin MYEL-vakuutus on pakollinen.

Maatalousyrittäjien eläkevakuutukseen kuului vuoden 2007 lopussa 86 549 vakuutettua kaikkiaan 58 838 yrityksestä. MYEL-vakuutettuja henkilöitä tilaa kohden oli siten 1,5. Vakuutetuista oli miehiä 56 917 (66 %) ja naisia 29 632 (34 %). Vapaaehtoisia MYEL-vakuutuksia oli vuoden lopussa voimassa 2 905.

Kaikista MYEL-vakuutetuista viljelijöitä oli 81 446, metsätalousyrittäjiä 3 093, poronhoitajia 1 201 ja kalastajia 809.

MYEL-vakuutettujen määrä väheni vuoden aikana 1,2 prosenttia, joten väheneminen puolittui edellisvuodesta. Metsätalousyrittäjien määrä pysyi lähes ennallaan, kalastajien määrä väheni 5,2 prosenttia ja poronhoitajien määrä lisääntyi 1,6 prosenttia.

Maatalousyrittäjien sosiaaliturvaetuudet lasketaan henkilökohtaisesta MYEL-työtulosta. Vuoden lopussa vakuutettujen keskimääräinen vuotuinen MYEL-työtulo oli 15 120 euroa eli noin 1 260 euroa kuukaudessa. Nousua edellisvuoteen oli 4,2 prosenttia.

MYEL-vakuuttamiseen liittyvien hakemusten (työtulon muuttaminen, uusien asiakkaiden vakuuttaminen, vakuutuksen lopettaminen) käsittelyaika oli 45 päivää (vuonna 2006 käsittelyaika oli 43 päivää), vanhuuseläkehakemusten käsittelyaika oli 51 päivää (vuonna 2006: 52 päivää) ja työkyvyttömyysasioiden käsittelyaika 74 päivää (vuonna 2006: 65 päivää).

MYEL-vakuutusmaksut

Vuodelle 2007 vahvistettu MYEL-vakuutusmaksun perusprosentti oli alle 53-vuotiailla vakuutetuilla 20,8 ja 53 vuotta täyttäneillä 21,9. Alennetut prosentit olivat vastaavasti 10,192 ja 10,731. Alennettua maksuprosenttia maksettiin, jos vuosittainen työtulo jäi alle 21 210 euron. 21 210 euron ja 33 330 euron vuosityötulon väliseltä osalta vakuutusmaksu nousi liukuvasti. 33 330 euron vuosityötulon yltävältä osalta maksu oli edellä kerrottujen perusprosenttien mukainen.

Keskimääräinen MYEL-vakuutuksen maksu oli alle 53-vuotiailla 10,47 prosenttia työtulosta ja yli 53-vuotiailla 11,02 prosenttia työtulosta. MYEL-vakuutettu maksoi MYEL-vakuutusmaksua keskimäärin 1 610 euroa vuodessa. Ryhmähenkivakuutuksen maksu oli 19,29 euroa vuodessa.

Melan saama vakuutusmaksutulo MYEL-peruseläketurvasta oli kaikkiaan 139,6 miljoonaa euroa. Ryhmähenkivakuutuksen vakuutusmaksutulo oli 1,6 miljoonaa euroa. MYEL-maksutulo oli 2,7 prosenttia suurempi kuin edellisenä vuonna.

MYEL-eläkkeet

Mela maksoi työeläkkeitä yhteensä 662,0 miljoonaa euroa vuonna 2007. Näistä vanhuuseläkkeitä oli 498,2 miljoonaa euroa, perhe-eläkkeitä 80,9 miljoonaa euroa ja työkyvyttömyyseläkkeitä 72,0 miljoonaa euroa.

Vuoden lopussa työeläkettä Melasta sai 157 283 henkilöä. Vanhuuseläkettä sai 136 158 henkilöä, perhe-eläkettä 45 400, työkyvyttömyyseläkettä 11 803, työttömyyseläkettä 989 ja osa-aikaeläkettä 359. Työeläkettä saavien määrä laski vuoden aikana 2,7 prosenttia.

Työeläke alkoi kaikkiaan 3 796 henkilöllä, joista 1 061 siirtyi vanhuuseläkkeelle. Työkyvyttömyyseläkkeitä alkoi 908. Vuonna 2007 alkanut vanhuuseläke oli keskimäärin 688 euroa kuukaudessa ja työkyvyttömyyseläke keskimäärin 626 euroa kuukaudessa.

Ryhmähenkivakuutus

Mela maksoi vuonna 2007 ryhmähenkivakuutuskorvauksia 2,1 miljoonaa euroa kaikkiaan 159 kuolemantapauksen perusteella. Korvauksia maksettiin saman verran kuin edellisenä vuonna.

Mela-sairauspäiväraha

Mela-sairauspäivärahaa maksetaan maatalousyrittäjille sairausvakuutuksen omavastuujalta. Vuoden aikana Mela-sairauspäivärahaa maksettiin 14 291 sairausjakson perusteella yhteensä 3,1 miljoonaa euroa. Sairausjaksojen lukumäärä väheni edellisestä vuodesta 1,0 prosentilla, mutta korvausmeno pysyi samana. Sataa MYEL-vakuutettua kohden sairausjaksoja kertyi 16,5.

Maatalousyrittäjien tapaturmavakuutus (MATA)

MATA-tapaturmavakuutukset

Vuoden lopussa pakollisia MATA-työtapaturmavakuutuksia oli 83 745 ja vapaaehtoisia työtapaturmavakuutuksia 19 032.

Työtapaturmavakuutuksen rinnalle voi ottaa vapaa-ajan MATA-tapaturmavakuutuksen. Vapaa-ajan MATA-vakuutus oli vuoden lopussa 66 102 henkilöllä.

MATA-tapaturmavakuutusmaksut

Pakollisen työtapaturmavakuutuksen täysi maksu sisälsi 25,87 euron perusmaksun sekä lisäosan, joka oli 1,47 prosenttia MYEL-työtulosta. Vapaaehtoisen vakuutuksen maksu oli 1,2-kertainen pakolliseen vakuutukseen verrattuna.

Vakuutusmaksusta saa alennusta, jos vakuutetulle sattuu vähän tapaturmia tai jos vakuutettu kuuluu maatalousyrittäjien työterveyshuoltoon. Keskimääräinen pakollisen työajan tapaturmavakuutuksen maksu oli alennukset huomioon ottaen 130 euroa vuodessa.

Vapaa-ajan tapaturmavakuutuksen maksu oli 12 euroa lisättynä joko 0,48 tai 0,72 prosentiosuudella vuosityöansiosta. Suurempi maksu koski vakuutusta, jossa päivärahaa ja tapaturmaeläkettä ei vähennetä saman tapaturman johdosta myönnetyn sairausvakuutuksen päivärahan tai työeläkkeen vuoksi. Keskimääräinen vakuutusmaksu vuonna 2007 vähennettävässä vakuutuksessa oli 38 euroa ja vähentämättömässä vakuutuksessa 74 euroa. Vapaa-ajan tapaturmavakuutuksen hinta laski edelliseen vuoteen verrattuna noin 18 prosenttia.

Työtapaturmavakuutuksen maksutulo oli vuoden aikana 12,1 miljoonaa euroa, mikä on 2,6 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna. Vapaa-ajan vakuutuksen maksuja kerättiin 4,3 miljoonaa euroa, mikä on 21 prosenttia vähemmän kuin edellisenä vuonna.

MATA-tapaturmavakuutuskorvaukset

Mela maksoi vuoden 2007 aikana työtapaturmavakuutuksen korvauksia kaikkiaan 33,1 miljoonaa euroa.

Uusia työtapaturmia korvattiin 5 711 ja uusia ammattitauteja 286. Kuolemaan johti vuoden aikana kahdeksan tapaturmaa. Työvahinkojen määrä aleni 6,3 prosentilla. Työvahinkoja sattui 5,8 sataa vakuutettua kohden. Kuolemaan johtaneita tapaturmia sattui kaksi kertaa enemmän kuin edellisellä vuonna.

Vapaa-ajan vakuutuksesta korvattiin 977 uutta tapaturmaa, mikä on 1,1 prosenttia edellisvuotta vähemmän. Korvauksia maksettiin kaikkiaan 3,7 miljoonaa euroa.

Työhyvinvoinnin ja työturvallisuuden edistäminen

Maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslakiin perustuva työturvallisuustyö on tapaturmien ja ammattitautien torjuntaa neuvomalla, tiedottamalla ja kouluttamalla. Työturvallisuustyöhön käytettiin

428 077 euroa vuonna 2007. Työturvallisuusapurahoja maksettiin vuoden aikana 229 316 euroa ja uusia apurahoja myönnettiin 214 710 euroa kahdeksaan eri hankkeeseen.

Maatalousyrittäjien työhyvinvointiin tähtäävässä TYHY-projektissa painotettiin maatalon johtamista ja stressinhallintaa. Projekti tuotti tiedotus- ja oppimateriaalia maatalousyrittäjien, työterveyshuoltojen ja oppilaitosten käyttöön ja teki yhteistyötä maatalojen hyvinvointia edistävien muiden projektien kanssa.

Maatalousyrittäjien työterveyshuollon tilakäyntirekisteri toimi kolmatta vuotta. Koko maan kattavan rekisterin avulla koordinoidaan maataloilla tehtävien työolosuhdekartoitusten toteutumista. Hyvän työterveyshuoltokäytännön mukaan tilakäynti tulisi tehdä neljän vuoden välein. Rekisterin avulla Mela varmistaa, että kuntien työterveyshuollot tekevät maatalousyrittäjien työterveyshuollon tilakäynnit hyvän työterveyshuoltokäytännön aikataulussa. Vuoden 2007 alussa käynti oli aikataulusta myöhässä 8 300 tilalla, joista 3 100 hoidettiin vuoden kuluessa kuntoon. Kolmasosa käynneistä ohjattiin maatalousneuvojille.

Vuoden kuluessa suunniteltiin myös vuonna 2008 toteutettavan työturvallisuuden ja -terveyden ”Työ ja hyvinvointi maaseudulla” -teemavuoden tapahtumia. Teemavuoden yhtenä tavoitteena on lisätä maatalousyrittäjien työterveyshuollossa mukana olevien yrittäjien määrää kymmenellä prosentilla. Vuoden 2007 lopussa työterveyshuoltoon kuului 37,7 prosenttia MYEL-vakuutetuista.

Mela on kouluttanut 22 työturvallisuusasiamiestä. Työturvallisuusasiamiehet esittelivät työturvallisuusasioita 160 tilaisuudessa vuoden aikana.

Kuntoutus

MYELiin perustuvaan ammatilliseen kuntoutukseen käytettiin kaikkiaan 787 500 euroa. Kuntoutuskulut nousivat edellisvuoteen verrattuna 4,6 prosenttia. Luku sisältää kuntoutusrahat ja kuntoutukseen osallistuneiden kulut tutkimuskuluineen. Kuntoutuksena korvattiin lisäksi 133 asiakkaalle työssä selviytymistä helpottavia apuvälineitä 506 000 eurolla.

MATA-kuntoutukseen käytettiin 1,5 miljoonaa euroa. Luku ei sisällä kuntoutusajan ansionmenetykskorvauksia. Kustannukset laskivat 0,2 miljoonalla eurolla edellisestä vuodesta.

Luopumisjärjestelmät

Luopumistuki (LUTU)

Maatalousyrittäjien luopumistukijärjestelmästä ja sen voimassaolosta on säädetty määräaikailla laeilla. Nykyinen luopumistuki on voimassa vuodet 2007–2010.

Vuoden 2007 aikana luopumistukia alkoi 1 048 henkilöllä, mikä on 14,8 prosenttia vähemmän kuin edellisenä vuonna. Luopumisjärjestelmän kautta tehtiin sukupolvenvaihdoksia 372 tilalla. 149 tilaa myi peltonsa lisämaaksi ja 273 tilaa vuokrasi pelto pois. Porotaloudessa tapahtui 9 luopumista luopumistuen kautta.

Vuoden aikana luopumistukea maksettiin kaikkiaan 85,9 miljoonaa euroa. Summa kasvoi 0,8 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Luopumistuen saajia oli vuoden lopussa 9 027.

Vanhat luopumisjärjestelmät

Mela hoitaa myös ennen luopumistukijärjestelmän voimaantuloa päättyneiden luopumisjärjestelmien mukaisia korvauksia. Niitä maksettiin 21 381 saajalle. Suurin ryhmä oli luopumiseläkkeen (LUEL) saajat. Vuoden lopussa heitä oli 19 914. Sukupolvenvaihdoseläkkeellä oli 218 henkilöä. Päättyneiden luopumisjärjestelmien korvauksiin käytettiin kaikkiaan 53,7 miljoonaa euroa. Korvaussumma pieneni 7,2 prosenttia edellisvuodesta.

Maatalouslomitus

Mela korvaa maatalouslomituksen kustannukset valtion rahoittamana kuntien hoitamille paikallisyksiköille maatalousyrittäjien lomituspalvelulain (LOMAL) mukaisesti.

Vuonna 2007 maksettiin kunnille käyttökustannuksiin käyttöennakoita ja edellisen vuoden loppueriä yhteensä 190 miljoonaa euroa. Paikallisyksiköt palauttivat liikaa maksettuja ennakoita 4,0 miljoonaa euroa. Hallintokustannuksia varten paikallisyksiköille maksettiin 14,1 miljoonaa euroa. Lisäksi valtio korvasi Melalle lomitushallinnon hoitamisesta aiheutuneita kustannuksia 1,1 miljoonaa euroa.

Alueellisia paikallisyksiköitä toimi vuoden 2007 aikana 96. Hallintohenkilökuntaa näissä työskenteli 409. Vakinaisia kuukausipalkkaisia lomittajia oli 4 931 (vuonna 2006: 4 766) ja lisäksi vuoden aikana lomittajana oli toiminut 16 076 henkilöä.

Ennakkotietojen mukaan vuoden aikana vuosilomaa käyttäneitä karjatalousyrittäjiä oli 30 621. Vuosilomaan oikeutettujen määrä väheni 6,4 prosenttia. Sijaisavun käyttäjiä oli 12 283. Sijaisavun käyttäjien lukumäärä väheni 4,8 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna ja tehtyjen sijaisapupäivien määrä väheni 2,9 prosenttia.

Lomitusoikeutta käyttäneet viljelijät pitivät 24 vuosilomapäivästään keskimäärin 23,69 (vuonna 2006: 23,34). Maksullisen lomituksen käyttö lisääntyi edellisestä vuodesta 4,4 prosentilla ja oli yhteensä 102 130 päivää.

Vuoden aikana otettiin käyttöön viljelijöille tarkoitettuja lomituksen sähköisiä palveluita (www.lomitus.fi) ja laajennettiin paikallisyksiköiden käytössä olevaa hallintajärjestelmää Lomitusnettiä.

Asiakaspalvelu

Asiakaspalvelu toteutti asiakaspalvelustrategian mukaisesti aktiivista yhteydenpitoa asiakkaisiin. Valittuja asiakasryhmiä lähestyttiin useilla Mela-turva -kampanjoilla. Aktiivisen kampanjoinnin ansiosta Melan asiakasmäärä väheni vuoden 2007 aikana ainoastaan 1,2 prosenttia, kun edellisenä vuonna asiakasmäärä väheni 2,6 prosenttia.

Suurin kampanja oli aikaisemmin MYEL-vakuutuksesta vapautettujen, alle 46-vuotiaiden maatalousyrittäjien uudelleen vakuuttaminen MYEL-lainmuutoksesta johtuen. Tällä kampanjalla saatiin uusia MYEL-vakuutettuja hieman yli tuhat.

Omassa metsässään töitä tekeviä metsänomistajia lähestyttiin syksyllä kirjekampanjalla. Uusia metsänomistaja-asiakkaita saatiin jonkin verran lisää. MYEL-vakuutus on monille metsänomistajille varsin tuntematon ja kampanjointia on tarpeen jatkaa kuluvanakin vuonna.

Vuoden lopulla toteutettiin TIKE:stä saatujen maataloustukitietojen perusteella MYEL-vakuuttamattomien maatalousyrittäjien vakuuttamiskampanja. Kampanjan lopputuloksena saatiin 180 yrittäjää MYEL-vakuutuksen piiriin. Poronhoitajien vakuuttamiskampanjalla saatiin vakuutuksen piiriin 40 uutta poronhoitajaa.

Syksyn aikana lähestyttiin myös niitä maatilayrittäjiä, joilla on tilallaan muutakin yritystoimintaa kuin maa- ja metsätaloutta. Kampanjalla kehoitettiin monialayrittäjiä huomioimaan myös muun yritystoiminnan tulo MYEL-työtulossaan.

Mela sai asiakastytyväisyystutkimuksessa kokonaisarvosanaksi 7,94 (vuonna 2006 arvosana oli 8,06). Pääkonttorin palvelu sai arvosanaksi 7,85 (vuonna 2006: 7,88) ja asiamiesten palvelu 8,75 (vuonna 2006: 8,78).

Suomen Gallup Elintarviketieto Oy:n toteuttamassa maanviljelijää palvelevien organisaatioiden imago tutkimuksessa Mela sai arvosanaksi 7,25. Nousua edellisvuoteen oli 0,08 yksikköä.

Asiamiesverkosto

Melassa oli vuoden 2007 lopussa 64 asiamiestä ja saman verran asiamiesalueita. Asiamiehistä yhdeksän oli päätoimisia. Asiamiehen keskimääräinen työaika on 53 prosenttia täydestä työajasta. Kokoaikaiseksi työajaksi muutettuna asiamiesten työmäärä vastasi 35 kokopäivätoimisen työntekijän työpanosta.

Asiamiehet ottivat asiakkaita vastaan 300 toimipisteessä. Yhdellä asiamiehellä on vastuullaan keskimäärin 1 350 MYEL-vakuutettua asiakasta.

Asiamiesten tavoitettavuutta parannettiin kesäkuussa puhelinnumerouudistuksella. Asiamiesten puhelut alkoivat kulkea Melan puhelinkeskuksen kautta, jolloin tieto asiamiesten tavoitettavuudesta pystyttiin kertomaan aikaisempaa paremmin asiakkaille. Vuoden 2008 alussa tehtiin toinen numerouudistus, jossa kaikki Melan puhelinnumerot muutettiin 020-alkuisiksi valtakunnallisiksi yrityspuhelinnumeroiksi.

Sähköiset asiointipalvelut

Vuoden 2007 toukokuussa Mela avasi asiakkailleen uuden palvelukanavan henkilökohtaisten vakuutusasioidensa hoitamiseen. Sähköisten asiointipalveluiden kehittämiseen käytettiin paljon voimavaroja toimintavuoden aikana.

Vuoden lopussa sähköisissä asiointipalveluissa kävi noin 1 200 vierailijaa kuukaudessa. Tavoitteena on, että vuoden 2010 loppuun mennessä lähes koko Melan palvelutarjonta olisi käytettävissä myös sähköisten asiointipalveluiden kautta.

Henkilöstö

Henkilöstön määrä ja keski-ikä

Melan pääkonttorissa työskenteli vuoden aikana 188 henkilöä, joista 6 oli osa-aikaisia. Keskimääräinen kokoaikaisiksi työsuhteiksi muutettu nettohenkilömäärä pääkonttorissa oli 172. Vuonna 2006 nettohenkilömäärä oli 178. Toimihenkilömäärä väheni vuoden aikana 3,4 prosentilla.

Melan asiamiehinä toimi 64 henkilöä, minkä lisäksi oli kolme sijaisina toimivaa asiamiestä. Asiamiehistä yhdeksän oli kokoaikaisia ja loput osa-aikaisia. Kokoaikaisiksi työsuhteiksi muutettuna asiamiesten nettohenkilömäärä oli 35.

Henkilökunnan keski-ikä on 50,1 vuotta. Alle 35-vuotiaiden osuus on 8,9 %, 36–49-vuotiaiden 33,5 %, 50–59-vuotiaiden 39,5 % ja yli 60-vuotiaiden 18,1 %.

Henkilöstön palkat

Henkilökunnalle maksetut suoriteperusteiset palkat olivat 7,8 miljoonaa euroa (vuonna 2006: 7,8 milj. e).

Työhyvinvoinnin edistäminen

Henkilökunnalle järjestettiin muun muassa monipuolisia liikuntaryhmiä omissa liikuntatiloissa, TYKY-tapahtumia sekä työhyvinvointiin liittyviä luentoja.

Vuoden aikana tehtiin työtilojen uudelleenjärjestelyn yhteydessä laaja työpisteiden ergonomiaselvitys. Työhyvinvointitoiminnassa lisättiin yhteistyötä työterveyshuollon kanssa.

Vaihtuvuus

Melan henkilöstön vaihtuvuus pääkonttorissa oli 7,8 %. Vuonna 2006 vaihtuvuus oli 6,9 %. Puolet vaihtuvuudesta johtuu eläkkeelle siirtymisistä.

Uusien työntekijöiden työhön perehdyttämiseen kiinnitettiin erityistä huomiota. Käyttöön otettiin malli, jossa seurataan perehdytyksen onnistumista haastatteluin.

Osaamisen kehittäminen ja siirtäminen

Henkilökunta osallistui toimintavuoden aikana sisäiseen ja ulkopuoliseen koulutukseen entisessä laajuudessa. Koulutus kohdistui pääasiassa esimiestaitojen kehittämiseen sekä vuorovaikutustaitojen ja atk-valmiuksien parantamiseen.

Tiedon siirtämistä lähivuosina eläkkeelle siirtyviltä toimihenkilöiltä heidän seuraajilleen jatkettiin. Vuorovaikutuskoulutus painottui kehityskeskustelujen käymiseen ja erityisesti niihin valmistautumiseen. Samalla otettiin käyttöön uusi kehityskeskustelumalli.

Tasa-arvo

Melan 254 toimihenkilöstä 161 (64 %) on naisia ja 89 (36 %) miehiä. Pääkonttorissa työskentelee 138 naista (75 %) ja 46 miestä (25 %). Asiamiehistä 23 on naisia (35 %) ja 43 miehiä (65 %).

Melassa on tasa-arvolain mukainen tasa-arvosuunnitelma. Selvityksen mukaan tasa-arvo naisten ja miesten välillä toteutuu palkkauksessa ja sijoittumisessa eri työtehtäviin Melassa suunnilleen samalla tavalla kuin vakuutuslalla keskimäärin. Melassa on sovittu tasa-arvon toteutumista varmistavista toimenpiteistä ja seurantarjestelmistä.

Talous ja hallinto

Sijoitustoiminta

Melan sijoitustoiminnan hoitaminen perustuu hallituksen vuosittain vahvistamaan sijoitussuunnitelmaan.

Melan sijoitukset olivat vuoden lopussa markkina-arvoltaan 140,6 miljoonaa euroa. Vuoden lopussa markkina-arvoisesta sijoituspääomasta oli korko- ja korkorahastosijoituksia 48,9 prosenttia ja osake- ja osakerahastosijoituksia 23,3 prosenttia. Kiinteistö- ja kiinteistörahastosijoituksia oli 19,8 prosenttia ja muita sijoituksia 8,0 prosenttia. Luvuissa ovat mukana myös omien toimitilojen hallintaan oikeuttavat Kiinteistö Oy Metsätapiolan osakkeet.

Sijoitustoiminnan kirjanpidollinen nettotuotto oli 7,7 miljoonaa euroa vuonna 2007. Käyvin arvoin laskettu nettotuotto oli 4,5 miljoonaa euroa eli 2,9 prosenttia sitoutuneelle pääomalle. Vastaava tuotto oli edellisenä vuonna 8,9 prosenttia. Sijoitustoiminnan tuotto-, riski- ja muita tunnuslukuja sekä niiden laskentaperiaatteita on selvitetty tarkemmin tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Liikekulut

Kokonaisliikekulut olivat 22,8 miljoonaa euroa. Tästä määrästä henkilöstökulut olivat 10,1 miljoonaa euroa ja atk-kulut 8,8 miljoonaa euroa. Kokonaisliikekulut säilyivät lähes edellisvuoden tasolla.

Valtion ja Kansaneläkelaitoksen osuudet

Valtion osuudet ilman lomitusta olivat 597,8 miljoonaa euroa. Ne kasvoivat 13,8 miljoonalla eurolla edellisestä vuodesta. Valtion osuudet kattoivat 79,8 prosenttia kaikista korvausmenoista.

Maatalouslomituksen valtion osuus oli 203,8 miljoonaa euroa, jossa oli alenemaa edelliseen vuoteen 2,5 miljoonaa euroa.

Kansaneläkelaitoksen osuus on 30,8 prosenttia MATAn kokonaiskustannuksista. Vuosina 2004–2018 Kela maksaa lisäksi korvausvastuun täydennysmaksua 1,9 miljoonaa euroa vuosittain ja yhteismäärältään Kelan osuus oli 12,3 miljoonaa euroa. Edelliseen vuoteen verrattuna Kelan maksumuus pieneni 9 prosenttia.

Taloutta kuvaavat tunnusluvut sisältyvät tilinpäätöksen liitetietoihin.

Riskienhallinta

Melalla on koko toiminnan kattava riskienhallintasuunnitelma, jonka Melan hallitus hyväksyy vuosittain. Hallitus valvoo suunnitelman toteutumista muun muassa riskienhallinnan, sisäisen tarkastuksen ja valvontatilintarkastajien vuosittaisten raporttien pohjalta.

Melan toiminnassa keskeisiä ovat ATK-toimintoihin, rahoitukseen ja sijoitustoimintaan liittyvät riskit. Henkilöriskejä hallitaan erityisesti varahenkilö- ja seuraajasuunnittelulla ja muuttuvan lainsäädännön vaatiman osaamisen varmistamisella.

Tarkempi kuvaus Melan riskienhallintatoiminnoista on tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Tietotekniikka

Vuosi 2007 painottui tietotekniikassa asiakkaille verkon kautta annettaviin palveluihin. Toukokuussa asiakkaille avattiin sähköiset asiointipalvelut, jotka tarjoavat asiakkaille täydelliset mahdollisuudet omien tietojensa selaamiseen ja hakemustensa käsittelyn seuraamiseen.

Kesäkuussa asiakkaille mahdollistettiin sähköinen verkkolasku. Syksyllä he saivat käyttöönsä täysin uudistetun Mela-turvan arviolaskelman, joka antaa kattavan kuvan asiakkaan Mela-turvasta.

Joulukuussa valmistuivat ensimmäiset maatalouslomituksen verkkopalvelut: Lomitusnetti.

Muina atk-töinä vuonna 2007 valmistuivat sovellukset TyEL-eläkkeen laskentaan ja luopumistukien käsittelyyn. Elokuussa otettiin käyttöön uusi luopumistukien valvontasovellus.

Tulevaisuuden näkymiä

Vuonna 2008 Melan toiminnassa keskeisellä sijalla on valmistautuminen apurahansaajien eläke- ja tapaturmavakuuttamiseen vuoden 2009 alusta lähtien. Apurahansaajien vakuuttaminen edellyttää tietojärjestelmien uudistamista ja muidenkin resurssien varmistamista.

Yksityisellä sektorilla ja yrittäjinä työskentelevät ja työskennelleet työeläkevakuutetut saavat kuluvana vuonna ensimmäistä kertaa työeläkeotteen. Myös kaikki Melan asiakkaat saavat työeläkeotteen syksyn kuluessa. Työeläkeotteen lähettäminen näkynee asiakkaiden yhteydenottojen lisääntymisenä ja neuvonnan tarpeen kasvamisena.

Meneillään oleva työturvallisuuden ja -terveyden teemavuosi ”Työ ja hyvinvointi maaseudulla” nostaa työturvallisuusasiat näkyvästi esille vuonna 2008.

Kuluvana vuonna panostetaan edelleen sähköisten asiointipalveluiden kehittämiseen. Uusia sähköisiä palveluja toteutetaan niin vakuuttamisen kuin maatalouslomituksenkin puolella.